

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 048820 09 Рев
Бања Лука, 13.01.2011. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Ј. Х. из Б. Л., кога заступа З. Б., адвокат из Б. Л., Улица ... број ..., против тужених: Ч. М. п. а.д. Б. Л. у стечају, Улица ... број ..., Д. Ђ. из Б. Л., Улица ... број ... стан број ..., и Ч. с., Б. Л., Улица ... број ..., ради утврђења и предаје у посјед стана, в.с. 11.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 048820 09 Гж од 09.04.2009. године, на сједници одржаној 13.01.2011. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 048820 03 П од 05.01.2009. године тужитељ је одбијен са захтјевом да се утврди да је правно ваљан уговор о кориштењу стана закључен са СИЗ-ом становања Б. Л. дана 16.11.1982. године и да је уселењем у стан на основу овог уговора постао носилац станарског права на једнособном стану у Б. Л., Улица ... број ..., стан број ..., као и са захтјевом да се тужена Д. Ђ. (у даљем тексту: друготужена) обавезе да тужитељу преда у посјед и слободно располагање предметни стан слободан од лица и ствари и тужитељ је обавезан да туженом Ч., М. п. а.д. Б. Л. у стечају (у даљем тексту: првотужени) накнади трошкове парничног поступка у износу од 250,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 048820 09 Гж од 09.4.2009. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужитељ ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и предлаже да се његова жалба уважи, првостепена пресуда „укине и тужбени захтјев усвоји“.

Одговори на ревизију нису поднесени.

Ревизија није основана.

Тужитељ у тужби захтјевом тражи да се утврди да је правно ваљан уговор о кориштењу стана ближе означеног у изреци првостепене пресуде, закључен са СИЗ-ом становања Б. Л. дана 16.11.1982. године и обавезивање друготужене да му предметни стан преда у посјед слободан од лица и ствари.

Првостепени суд је након проведеног поступка утврдио: да је тужитељ, 16.11.1982. године закључио уговор о кориштењу стана означеног у изреци првостепене пресуде са СИЗ-ом становања Б. Л., а 05.8.1992. године са туженим Ч. с., Б. Л. (у даљем тексту: трећетужени) и да је стан користио до краја децембра 1992. године, када се усљед ванредних (ратних) околности из стана иселио; да је након тужитељевог иселења, првотужени предметни стан додијелио на кориштење свом раднику Н. М., рјешењем број 1/7-93 од 23.7.1993. године, који је са трећетуженим закључио привремени уговор о кориштењу стана број 1529/9-Ш-МП-308 дана 05.8.1993. године, а рјешењем број 6/96 од 06.11.1996. године је наведени стан додијелио на кориштење друготуженој, која је са трећетуженим закључила уговор о кориштењу стана број 86/96-Ш-МО-308 дана 26.12.1996. године; да је над првотуженим отворен стечајни поступак рјешењем Основног суда у Бањој Луци број Ст-2/05 од 15.9.2005. године и да је пријаву потраживања, коју је тужитељ првотуженом поднио 30.7.2007. године („за поврат стана“) поднио по протеку рока од 30 дана од отварања стечајног поступка и накнадног рока од три мјесеца од дана одржаног испитног рочишта које је у конкретном случају одржано 20.12.2005. године прописаних Законом о стечајном поступку, да се из рачуна Поште број ... Л. у Ш. од 09.6.1996. године о достављању писмена Скупштини општине Б. Л., не види да се то писмено односило на захтјев тужитеља за враћање у посјед предметног стана, како тврди тужитељ; да је увјерењем Министарства за ... РС број 08-680/04 од 06.7.2004. године потврђено, да тужитељ није поднио захтјев овом Министарству за враћање у посјед предметног стана и да је тужбу првостепеном суду поднио дана 09.4.2003. године.

На основу оваквог стања чињеница првостепени суд је закључио да је тужитељ „пријаву потраживања“ у смислу одредби Закона о стечајном поступку поднио по протеку рокова прописаних овим Законом а да није поднио захтјев Министарству за ... РС у року из члана 16. Закона о престанку примјене Закона о кориштењу напуштене имовине, па је примјеном ове законске одредбе, као и одреби члана 110. став 4., 113. став 2. и став 4. и 115. Закона о стечајном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 67/02 до 68/07, пречишћени текст објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 26/10), тужбени захтјев тужитеља одбио.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда уз допуну: да би се тужитељ могао позивати на обавезу Скупштине општине Б. Л. да у смислу одредби члана 54. ст. 4. Закона о управном поступку достави Министарству за ... РС писмено које је 09.6.1999. године упутио из поште број ... Л. у Ш. да је изведеним доказима доказао да је Скупштина општине Б. Л., примила наведено писмено и да то писмено представља захтјев тужитеља за враћање у посјед предметног стана, те да се не могу прихватити наводи тужитеља, да рачун Поште у Ш. на коме је дописан (руком) текст, да је писмено достављено Уреду Министарства за ..., представља

довољан доказ да је тужитељ тог дана поднио захтјев надлежном Министарству РС, за враћање у посјед предметног стана.

Одлука другостепеног суда је правилна.

Носилац станарског права на напуштеном стану или члан његовог породичног домаћинства из члана 6. Закона о стамбеним односима („Службени лист СРБиХ“, бр. 14/84, 12./87 и 36/89, те „Службени гласник Републике Српске“, бр. 19/93, 22/93, 12/99 и 31/99, даље: ЗСО) има право да врати стан у складу са Анексом 7. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини. Одредбе овог закона примјењују се на станове које су корисници напустили између 30. априла 1991. године и 19. децембра 1998. године, без обзира на то да ли је стан прогледан напуштеним или не, односно без обзира на то да ли је стан кориштен у пословне сврхе након 30. априла 1991. године. Лице које је напустило свој стан у периоду између 30. априла 1991. године и 19. децембра 1998. године сматра се избјеглицом или расељеним лицем у складу са Анексом 7. Општег оквирног споразума у Босни и Херцеговини с правом враћања у посјед стана без обзира на околности под којима га је напустило (члан 14. ст. 1. и 2. ЗППЗКНИ).

Чланом 16. став 1. истог закона прописано је да се захтјев за враћање стана у посјед може поднијети у року од 16 мјесеци од дана ступања на снагу тог закона. Како је наведени Закон ступио на снагу 19.12.1998. године (члан 30.), овај рок је истекао 19. априла 2000. године.

Према члану 16. став 2. ЗППЗКНИ уколико носилац станарског права не поднесе захтјев у року наведеном у претходном ставу надлежном управном органу, надлежном суду или Комисији, односно захтјев за извршење одлуке Комисије у року наведеном у Закону о извршењу одлука Комисије за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица („Службени гласник Републике Српске“, број 31/99 до 65/01), станарско право му престаје.

Према Упутству о примјени чланова 8. до 11. и чланова од 15. до 18. ЗППЗКНИ, захтјев за враћање имовине која је напуштена послје 30. априла 1991. године (какав је случај са предметним станом) подноси се надлежном органу Министарству за ... у Општини на чијој се територији налази непокретност (члан 2.) а захтјев се подноси у два примјерка (члан 3. тачка 3.). Сагласно члану 3. тачка 4. Упутства, писмени захтјеви могу се поднијети и поштом, у ком случају се један примјерак овјереног захтјева, враћа поштом, на адресу подносиоца захтјева или овлаштеног представника.

Одредбом члана 159. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 13/02 и 87/07) прописано је да се увјерење и друге исправе о чињеницама о којима се води службена евиденција, морају издати сагласно подацима из службене евиденције и таква увјерења односно друге исправе, имају значај јавне исправе.

На исти начин доказну снагу овако издате исправе прописује и ЗПП (члан 132. ст. 1.) с тим да је у смислу става 4. овог члана, дозвољено доказивати да су у јавној исправи неистинито утврђене чињенице или да је исправа неправилно састављена.

Из резултата проведених доказа произлази да је тужитељ, своју тврдњу да је путем поште – препорученом пошиљком поднио захтјев за враћање стана надлежном Министарству РС, доказивао рачуном од 09.6.1999. године издатим у Пошти број ... Л. у Ш. Према преводу текста овог рачуна, дана 09.6.1999. године у наведеној пошти извршено је плаћање фотокопирања и трошкова препоручене пошиљке за иностранство, на адресу Скупштине општине Б. Л., а према преводу текста дописаног руком на истом рачуну, препоручена пошиљка је из те поште и тог дана послата уреду Министарства за

Увјерењем Министарства за ... РС ОМИ Б. Л. број 08-670/04 од 06.7.2004. године се потврђује, да тужитељ није поднио захтјев за враћање у посјед предметног стана. Зато се, дописани текст на наведеном рачуну Поште број ... Л. у Ш., и по налажењу овог суда, не може прихватити ваљаним доказом о тим одлучним чињеницама, да је тог дана пошиљка послата овом Министарству, без одговарајућег доказа о томе (извод из књиге пријема поште...), нити је тужитељ, изведеним доказима доказао да му је враћен примјерак захтјева овјереног од стране надлежног органа Министарства за ... РС. Није доказао ни тврдње, да пошиљка коју је 09.6.1999. године упутио Скупштини општине Б. Л. из Поште број ... Л. у Ш., представља његов захтјев за враћање у посјед стана, па нису основани наводи ревизије, да је побијана пресуда захваћена повредом одредбе члана 325. став 2. ЗПП којом је прописано, да ако је поднесак упућен преко поште препорученом пошиљком, дан предаје пошти, сматра се као дан предаје суду.

Из наведених разлога, приложени рачун Поште број ... Л. у Ш. од 09.6.1999. године, не представља доказ који би по свом квалитету успјешно побијао истинитост садржаја увјерења Министарства за ... од 06.7.2004. године, која има карактер јавне исправе. Зато је правилан закључак другостепеног суда, да тужитељ изведеним доказима није довео у сумњу истинитост чињеница наведених у увјерењу издатом од надлежног органа управе о томе, да у службеној евиденцији тог органа није запримљен захтјев тужитеља за поврат у посјед предметног стана, нити је захтјев поднесен Комисији за Тужитељ је враћање у посјед стана затражио тек подношењем тужбе, коју је првостепеном суду поднио 09.4.2003. године, дакле, по протеклу рока из члана 16. став 1. ЗПП ЗКНИ (који је истекао 19. априла 2000. године). Неподношењем захтјева за враћање стана, тужитељу је престало станарско право на том стану по сили закона *ex lege*, истеком преклузивног рока из наведене одредбе члана 16. став 1. ЗППЗКНИ, како су то правилно закључили и нижестепени судови.

Стога, супротно тврдњама ревизије, тужитељ није активно легитимисан да тужбеним захтјевом тражи утврђење правне ваљаности спорног уговора о кориштењу стана, као ни, предају у посјед предметног стана, у односу на друготужену.

Престанком станарског права тужитеља на наведеном стану, престала је по сили закона и правна ваљаност уговора о кориштењу стана закљученог 16.12.1981. године са СИЗ становања Б. Л., па тај уговор, не може бити основ за поновно успостављање станарског права тужитеља на наведеном стану.

Наводи ревидента да остаје код свих навода из своје жалбе изјављене против првостепене пресуде број П-698/03 од 05.7.2005. године и пресуде број 71 0 П 048802 03 П од 05.01.2009. године, не могу се прихватити, јер таква могућност, ЗПП није предвиђена. Према одредби члана 241. тог закона ревизијски суд побијану пресуду испитује само у оном дијелу у коме се она побија ревизијом, у границама разлога наведених у ревизији, пазећи по службеној дужности на примјену материјалног права и повреде одредаба парничног поступка које се односе на страначку способност и заступање.

Према изложеном, побијана пресуда нема недостатака на које се указује у ревизији а ни оних на које овај суд пази по службеној дужности (члан 241. ЗПП). Зато је ревизија тужитеља одбијена као неоснована (члан 248. истог закона).

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић